

o povaze jazykového systému (3 *Language as a self-organizing system*; s. 29–34). Nato přicházejí „aplikační“ kapitoly, vztahující v úvodních kapitolách vymezený aparát na konkrétnější témata: na analýzu gramatického významu (4 *Applying the sign principle to grammatical meaning*; s. 35–53), na kategorii pádu (5 *Case relations as a product of grammatical selection*; s. 55–68), na jevy syntaktické (6 *Extending the sign principle to syntax*; s. 69–99) a lexikální (7 *The potential of sign theory in the domain of lexical meaning*; s. 101–136). Dále pak autor odvážně vyhlíží i za hranice jazykovědy, a to kognitivně (8 *The feature hierarchy that defines human conceptual space*; s. 137–151) i neurologicky (9 *Neurological evidence for the evolution of higher-order consciousness*; s. 153–179). A končí (ovšem nehistoriograficky napsanou) kapitolou o strukturalismu v nové době (9 *The position of structuralism in the modern era*; s. 181–193) a poněkud Rousseauovským epilogem (*Epilogue: the wisdom of the primal mind*; s. 195–199).

Autor těchto řádků je toho názoru, že strukturalismus je dnes lingvistice skutečně třeba znovuobjevit, jak to inzeruje název recenzované knihy, a proto ji vlastně vzal do rukou. Vystává přitom ovšem poněkud nominalistická potíž, co se strukturalismem rozumí. To co, nabízí Sangster, je v podstatě jen domýšlení díla Romana Jakobsona a nota bene ještě domýšlení jen prostředně užitečné pro prostého lingvistu. Myslíme, že lepší by bylo znovuobjevení a domýšlení celé pražské školy.

Bohumil Vykypěl

Ústav pro jazyk český AV ČR

vykypel@iach.cz

Kroonen, Guus:

Etymological Dictionary of Proto-Germanic.

Leiden-Boston: Brill (Leiden Indo-European Etymological Dictionary Series, vol. 11), 2013, xlii+794 pp., ISSN 1574-3586 / ISBN 978-90-18340-7.

Před více než stoletím zmapovali germánskou slovní zásobu Falk a Torp v publikaci *Wortschatz der Germanischen Spracheinheit* (Göttingen: Vandhoeck & Ruprecht 1909), která má dodnes svou cenu zejména jako zdroj pragermánských rekonstrukcí. O aktualizovanou verzi tohoto spisu se pokusil více než 90 let poté Vladimír Orel v knize *A Handbook of Germanic Etymology* (Leiden-Boston: Brill 2003), když do ní promítl výsledky germánského etymologického bádání za uplynulou dobu, počínaje systematickou rekonstrukcí pragermánských substantiv od A. Zalijnjaka (1963, 1965) přes četné články věnující se germánské etymologii a konče novými etymologickými slovníky. Fakticky však nepřináší nová řešení, nanejvýš si z více etymologií vybírá jednu preferovanou. Po pionýrské studii Falka a Torpa a její poněkud kompilativní aktualizaci V. Orla přichází na scénu první etymologický slovník pragermánštiny až roku 2013. Jeho autor, Guus Kroonen, který vzešel z leidenské indoeuropeistické školy, má přes svůj nevysoký věk (*1979) za sebou několik cenných studií na poli germánské historicko-srovnávací lingvistiky. Svým způsobem průlomová je jeho monografie (Kroonen 2011a), kde autor

systematicky analyzuje pragermánské dublety, kde se střídají dlouhé vokály doprovázené jednoduchými konsonanty s vokály krátkými, doprovázenými zdvojenými konsonanty nebo nazalizací s tím, že doprovodné konsonanty se liší znělostí. Už před 130 roky našel pro taková kolísání racionální vysvětlení F. Kluge (1884). Kroonen detailně rozebral všechny adekvátní příklady a potvrdil platnost Klugeho zákona. Zde je třeba dodat, že více než století po Klugem někteří leidenští indoeuropeisté začali nahlížet na každou odchylku od očekávaných responzí jako na důkaz substrátového působení (Kuiper 1995; Schrijver 1997, 2001; Boutkan 1998; Beekes 2000). Teprve v tomto kontextu vynikne Kroonenova odvaha vysvětlit dublety systémově z již popsaných zákonů, svým učitelům tak trochu navzdory. Přitom Kroonen sám neodmítá substrátové působení na pragermánštinu, ale po individuální analýze rekonstruovatelného lexikálního korpusu dospívá ke střídavému odhadu podílu substrátových slov na 3%, oproti cifře 30%, kterou bez důkazu, tj. nejspíše „od boku“, nastřelil Feist (1914, 88) a která je opakovaně citována zastánci silného substrátového vlivu. Předností Kroonenova slovníku je zahrnutí lexikonu moderních germánských jazyků, včetně dialektismů, do analyzovaného korpusu, důsledné uplatňování laryngalistických rekonstrukcí indoevropských praforem a řada nových etymologických řešení (např. na s. 119 germ. **erwan-* „půda, písek“ ~ toch. B *yare* „štěrk“, pro které Adams 2013, 553 nenachází etymologii). Vedle téměř úplné absence bibliografických odkazů k jednotlivým heslům hlavní nedostatek pak spočívá v omezené reflexi průběžného pokroku na poli indoevropské etymologie. Není samozřejmě možné u etymologického slovníku jedné indoevropské větve zmapovat systematicky výskyt příbuzných slov ve všech ostatních větvích. Ale ve chvíli, kdy autor rozlišuje indoevropské etymony podle toho, zda jsou zachovány jen v evropských větvích nebo i v asijských větvích, je dost zásadní neopomíjet příklady právě z asijských větví. Podle leidské substrátové školy jsou totiž podezřelé ze substrátového původu všechny etymony omezující se pouze na větve vyskytující se jen v Evropě. Škoda též, že autor nepřihlédl k pokroku na poli starorunového jazyka (z nových studií viz např. Looijenga 2003 nebo vybrané spisy Antonsena [2002]), častěji nevyužil baltsko-finské jazyky (novou syntézu Kylstra et al. 1991–2012 autor zná, ale cituje ji jen ojedinele) jako zdroj raných germánských výpůjček, znamenitě ilustrujících pragermánské rekonstrukce. Ještě více stranou zůstala raná germánská onomastika, která má také stále více co říci k pragermánské rekonstrukci (sr. např. Nedoma 2004). Přes tyto drobné výtky představuje už 11. svazek obdivuhodné řady *Leiden Indo-European Etymological Dictionary Series* významný vklad nejen pro germánskou etymologii a pragermánskou rekonstrukci, ale nabízí též cenný přínos pro indoeuropeisty všech zaměření, i specialisty na poli baltsko-finských a sámských jazyků. V následujících komentářích bude zejména doplňován materiál z ostatních indoevropských jazyků, se zvláštním zřetelem na neevropské větve.

***aban-** m. „muž, manžel“ (K 1) – Autorovu etymologii vycházející z kořene **H₃ep-* „pracovat; být silný, mocný“ je možno podpořit příklady s analogickým sémantickým rozptylem ze semitských jazyků: hebr. *geber* „muž“ : *gābar* „být silný“, arab. *ḡabr* „mocný muž“, geez *gabra* „činit, dělat, pracovat“ : *gabr* „otrok, sluha, vazal“, *gabbār* „pracovník, dělník, rolník“ (DRS I, 97; Leslau 1987, 178–79).

- ***ahurna-** m. „javor“ (K 7) – Patří sem též het. *hikkar-* „druh stromu“, patrně „javor“ < *Hēkr- (Puhvel 3, 304–305).
- ***ahwō-** f. „řeka“ (K 7) – Nejde pouze o germánsko-latinskou izoglosu. De Bernardo Stempel (2007, 58) identifikovala v tzv. „třetím bronzu z Botorrity“ keltiberské slovo *akua v syntagmě **Ta.r.a.Ku.a.i**, interpretovatelné jako *tar akuai* „skrz vodu“ či „podél řeky“, kde *akuai* je dat. sg. ā-kmenů. Podle Hulda (2005, 53–62) je tentýž kořen přítomen v alb. *akull* „led“.
- ***aik-** „dub“, ***aikilōn-** „žalud“ (K 9–10) – „Dub“ je strom s kůrou, pro kterou jsou charakteristické poměrně hluboké trhliny. S ohledem na psl. **dǫbr̥* „dub“ a jeho nejpravděpodobnější etymologii vycházející z lit. *dumbė* „jáma, díra“, *dumbù* : *dùbti* „stát se dutým“ (Falk 1966, 265–85) je možné nalézt analogické řešení pro germ. **aik-* v lit. *aiža* „trhlina, puklina“, lot. *aīza* id. Řecké dendronymum αἰγίλωψ „druh dubu“, kde druhou složku je možno identifikovat se slovem λοπός „kůra, skořápka, šupina“, by pak znamenalo „(strom s) kůrou s trhlinami“ (Blažek 2002b, 23–24).
- ***aikan-** „přivlastňovat si, osvojovat si“ (K 10) – Sr. toch. AB *aik-* „znát, rozeznávat“ (A 107–08).
- ***alinō-** „předloktí; loket“ (K 22) – Sr. toch. A *āle*, B *aliye* „dlaň“ < *H₃*ōlni-* (Adams 1999, 27); het. *halhaldani-* „rameno“, kluv. *halhalzāna/i-* c. „část těla“, s variantou *halzānin* bez částečné reduplikace (Puhvel 1988, 256–57; 1991, 22–23).
- ***alis/z-** „olše“ (K 22) – Sr. stmkd. ἄλιζα · λεύκη τῶν δένδρων (Hesychios), tj. „topol stříbrný / Populus alba“ (Frisk I, 73). V hetitštině se najdou dokonce dva alternativní kandidáti na příbuzenství: *halassar* n. „druh stromu“, snad „cedr, ořech, či cypřiš“ (Witczak 1995, 497; sr. Puhvel 1991, 15 ohledně významu) a *alanzan-* c. „druh stromu“, možná „vavřín“ (Puhvel 1984, 30 předpokládá metatezi z *H₂*elsŋ-*). Druhé dendronymum je však slučitelné snáze s ř. ἑλάτη „stříbrná jedle / Abies cephalonica“ < *H₁*elŋt** (viz Poetto 1973, 29 a podobně Witczak 1995, 497).
- ***apan-** „opice“ (K 31) – Kopt. βαπι „opice“ by mělo být transkribováno *čapi*, nikoliv *sapi* (Vyčichl 1983, 344–45).
- ***apla-** „jablko“ (K 31–32) – Vedle obvykle citovaných paralel v označení „jablka“ či „jabloně“ v jazycích baltoslovanských, keltských a snad italských se objevují více či méně slibné stopy i v dalších ie. větvích: dák. κινούβοιλα (Dioscorides Medicus) a thr. (kmenový dialekt Bessů) *dinupula* / *sinupyla* ‘μήλοθρον’, i.e. „divoká dýně či tykev / Bryonia alba“, odpovídající lit. *šūn-obuolas* „řešetlák / Rhamnus“, doslova „psí jablko“ (Georgiev 1977, 14; Hamp 1979, 160–61); ř. ἄβιλιον οἶνον (Hesychios), odvoditelé z *abuļiom (změna *u > i* za obdobných podmínek se objevuje např. v βυβλίον oproti att. βιβλίον; souvislost „jablka“ a „vína“ dokumentuje např. takový derivát slova μήλον „jablko“ jako μηλίτης „jablečné či kdoulové víno“ etc.); dard. *abalikā > pašai *wālī* „jablko“ (burušaski *ba-lt* „jablko; jabloně“ může být téhož původu); írán. **amarnā-* „jablko“ či „jabloně“, odvoditelné z **abarnā-*; het. *samlu-*, pal. *samluwa-*, kluv. *samluwanza-* „jablko“ < **samlu-*, za předpokladu haplogického zkrácení z **sam-amlu-* < **som-/sŋ-ablu-* s kolektivním prefixem **som-/sŋ-* „vše dohromady“, který se vyskytuje i u jiných dendronym. Žádné stopy substrátového původu evropských termínů pro „jablko“ či „jabloně“ nelze nalézt v samotné Evropě. Je tu však zásadní role v kulturně-mytologické sféře na Blízkém Východě (sr. Gn 3.22), podtržená

- existenci zvukově i významově blízkého semitského termínu *ʔabul-/ʔubal-, sr. arab. *ʔubullat* „zelené plody araku, suché slisované fíky“, *ʔabal* „čerstvý, zelený; píce, krmivo“, tigre *ʔobāl* „tamaryšek“ aj. (detaily viz Blažek 2004).
- *beran-** „medvěd“ (K 59–60) – Tak jako mnozí jiní autoři i Kroonen vysvětluje pgerm. zoonymum **bernu-* & **beran-* „medvěd“ pomocí lit. *bėras* „hnědý“. Již dříve byla nabídnuta alternativní etymologie (Blažek 2000, 54–55) spojující germ. „medvěda“ s gal. **borna* „včelí úl“ > jfr. *borna* id., Puy de Dôme *burnio* „včela“, dále stířir. *bern(a)* „propast, rokle, šterbina“; s jiným derivačním sufixem psl. **bertyb/ty* „brť“. Očividná je sémantické motivace v označení „medvěda“ v psl. **medvėdty* „medu-jed“, lit. *bit-meškis* „včela-medvěd“, stir. *mil-chobur* „medu-mil“. méně evidentní, ale neméně nadějný je předpoklad, že i baltské označení medvěda **lākija-* znamenalo původně „lízal“. Specifický anlaut v prus. *clokis* „medvěd“, NL *Tloken-pelk* lze vysvětlit z **at-lākija-*. Konečně, nejstarší ie. etymon **H₂rtko-* „medvěd“ může být reinterpretován jako **H₂rd-ko-*, kde **H₂rd-* znamená „(včelí) žihadlo“ > skt. (epigr.) *ali-*, (klas.) *ali-* „včela“, (lex.) *āli-* „včela; škorpion“, (Patañjali) *sāda-* „mající hrot či žihadlo“; ř. *ἄρδις* „hrot šípů; žihadlo“.
- *biōn-** „včela“ (K 64–65) – Stsl. protějšek má být správně *bčela*, nikoliv *bčela* (ESJS 2, 90–91). Ke germánské „včele“ našel (Abaev (I, 280) pozoruhodné paralely v íránských jazycích: balučí *bėnay* „včela; med“, oset. iron *bynz*, digoron *binzæ* „moucha“ < **baina-čř-*, iron *mydybynz*, digoron *mudbinzæ* „včela“ < **madu-b°* „medová moucha“, pašto *waynə*, *wuynə*, *wenə* „termít; white ant“ (ESIJ 2, 61); sr. též kurd. *beñč-i asali* „včela“ (NEVP 27).
- *blada-** „list, čepel“ (K 66) – Nejbližším protějškem je toch. A *pält*, B *pilta* „list, okvětní lístek“ < **b^hlt-/*b^helt-ōs* (A 415).
- *bōk(j)ō-** „buk“ (K 71–72) – Dendronymum **b^hāgo-* se neomezuje pouze na evropské větve, jak se stereotypně opakuje v etymologických slovnících. Henning (1963, 68–69, pozn. 2) přidal paralelu ze západoíránského jazyka ghílánského, kde našel odpovídající dendronymum *faγ / fiγ* „habr“. Specifický vývoj počáteční labiály **bh-* > *f-* namísto očekávaného *b-* má obdobu např. v perském titulu *faγfūr* „boží syn“ < **baga-putra-*, jehož druhá složka prozrazuje východoíránský původ, neboť regulérním kontinuantem írán. slova **putra-* „syn“ je pers. *pus*. Ghílánský vokál *a* regulérně odráží jak írán. **a* (*haft* „7“ ~ avest. *hapta-*), tak **ā* (*rast* ~ avest. *rāšta-* „správný, pravý“). Varianta *s-i-* se vyskytuje regulérně v pretonické pozici, sr. *hizār* „1000“ ~ avest. *hazanra-* (Rastorgueva & Edel’man 1982, 462, 460). Další příbuzenstvo je možno identifikovat v alb. *bung(ë)* „kaštan / *Quercus sessiflora*“, s protějškem v substrátovém rumunském výrazu *bunget* „dubový prales“ (Orel 1998, 42). Jako první vnesl albánské dendronymum do okruhu kontinuantů ie. **b^hāg-* La Piana (1939, 102–03), když jej srovnal s ř. *φᾱγός/φηγός*. La Piana předpokládal východisko **b^hāngos*, ale Hamp (1973, 1095; poprvé apud Friedrich 1970, 108) ukázal, že je možno jej odvodit z **b^hāg-no-*, sr. obdobnou metatezi v *peng* „bezpečnost, slib“ < lat. *pignus* (Demiraj 1997, 112–13). Další pravděpodobně příbuzné formy nejsou už dendronyma, ale jde o nástroje aj. artefakty ze dřeva (detaily viz Blažek 2002b; Wodtko, NIL 2–4). Moderní arm. *bak* „hůl“ (Džaukjan 1967, 102, pozn. 37; k sémantickému posunu sr. (i) rus. *dubína* „hůl, kyj“ : *dub*; (ii) rus. *trost’* „hůl“ : oset. *tərs / tərsæ* „buk / *Fagus silvatica* ~ orientalis“ < **tṛšta-*, původně

„tvrďý“, sr. skt. *tṛṣṭá-* „hrubý, drsný, krutý; chraptivý“ – viz Abaev III, 272–73); psl. **baga* > sch. dial. *bāga* „výstroj či část vozu“, mak. dial. *bága* „část vozu“; sr. těž rus. *bagán* „dlouhá tenká tyč; vidlice; dřevěný hák u pluhu“; **bag(ʷ)ṛ* > slk. *bahor* „dřevěná ohnutá část kola“, ukr. dial. *báh(o)r* „čep loukoti kola“, rus. *bagór* „dlouhá dřevěná tyč se železným prodloužením a hákem“ a **bagro* > slk. dial. *bahro* „část kola“, *bahra* f. „loukoť kola“, ukr. *bahró* „čep; součástka tvořící loukoť kola“ (Sadnik & Aitzetmüller 1963–73, 108; *ESSJ* 1, 132–33, 130; Vasmer I, 101–02). Je zcela přirozené očekávat sémantickou motivaci založenou na materiálu, kterým je zde dřevo, sr. myk. *do-we-jo* = *dorwejos* (Aura Jorro 1985, 194), označující dřevěné součásti dvoukolého vozu (Gamkrelidze & Ivanov 1984, 730). V Iliadě [V, 838] je to tvrdé dřevo dubu φηγός, které složí jako materiál pro výrobu osy vozu: φήγινοσ ἄξων, sr. těž latinskou adaptací tohoto obratu v *fāginus axis* [Vergilius, *Georgica* III, 172].

Kroonen zcela správně vylučuje psl. **buzʷ* „bez“ z okruhu příbuzných lat. *fāgus*. Detaily o germ. a ie. dendronymu „buk“ viz Blažek 2002a.

*daga- „den“ & ***dōgera-** ~ ***dōgena-** „celý den (= 24 hodin)“ (K 86–87, 97)

Autor srovnává tyto germ. praformy s véd. *áhar*, gen. *áhnas*, lok. *áhan(i)* „den“, stavest. gen. pl. *asnqm*, mlavest. lok. sg. *asni* id. Ale ztráta počáteční dentály **d^h*- v hypotetickém lok. **d^hǵ^h-en-i* vede k jiným výsledkům: v tomto případě by bylo lze očekávat véd. **jan(i)* a avest. **zani*, sr. véd. lok. sg. *jmán* : *kṣám-* „země“, stavest. lok. sg. *zami* : *zam-* „země“. Pravděpodobnější přibuzenstvo se objevuje ve véd. *ni-dāghá-* m. „horké počasí, teplé roční období“ : *dah-* „pálit, žhnout“, prus. *dagis* „léto“, lit. *dāgas, dagà* „letní horko; sklizeň“ : lit. *dėgti* „pálit“ (intr.), „vznítit, vzplanout“ (intr.), lot. *degt* „pálit“ < **d^heg^{uh}*- (Pokorny 1959, 240). Co se týče sémantického rozptylu, existenci společného sémantického jmenovatele dokumentuje kartvelský jazyk svanský, kde slova *zäladey* „léto“ a *ladey* „den“ jsou deriváty téhož kořene (Klimov & Xalilov 2003, 283).

*fersnō- „pata“ (K 137) – Sr. těž toch. B *porsno* „kloub“ (A 435).

*gait- „koza“ (K 163–64) – Za pozornost stojí východoiránská paralela, dokumentovaná v pamírském jazyce šughni, kde se objevuje zoonymum *gidik* „beran“ < **gaidika-* (Paxalina 1983, 170).

*gans- „husa“ (K 168) – Adams (2001, 35; 2013, 207) identifikoval příbuzné ornithonymum v toch. B *kents* „husa“.

*gasti- „host“ (K 170) – Neri (2013, 199) slovo vysvětluje z **ǵ^hes-* „ruka“, tj. „ten, který je v ruce“ = „nacházející se pod ochranou či záštitou“ → „host“. Dodává, že v tom případě psl. **gostʷ* „host“ s velárním *g-* by bylo germánskou výpůjčkou. Alternativně je možno vycházet ze slovesného kořene **g^(u)hes-* „jíst“ (Lipp, LIV 198). Pak by „host“ byl ten, kdo je pohoštěn, a slovanské i germánské označení „hosta“ by mohlo (ale nemuselo) představovat společné dědictví a nikoliv výpůjčku.

*gatwōn- „cesta“ (K 170–71) – Nejbližším příbuzným je balt. **gatv(ii)ā* > lit. *gātvė* „ulice, dráha“, lot. *gatva, gat(u)ve* „stezka ohrazená z obou stran; stezka pro dobytek; průchod, chodba“ (Fraenkel 1962–65, 139–40). Výpůjčka z gót. *gatwo* „ulice“ není vyloučena.

*habuka- „jestřáb“ (K 197) – Přesnou obdobou je psl. **kobuzʷ*/**kobʷzʷ* „sokol“ > pol. *kobuz*, arch. *kobz* „druh sokola / Hypotriorchis subbuteo“, rus. *kóbuz* „jestřáb *Falco pygargus*“,

- dial. *kobéz* „druh malého sokola“ (ESSJ 10, 92–93), zatímco příklady citované Kroonenem odrážejí deminutivum *kobьць (ESSJ 10, 101–02). Při další etymologii je nutné vzít v úvahu psl. *kobb „augurium“, tj. „věštění podle letu ptáků, ptákovectví“ (ESSJ 10, 101).
- ***hafra-** „kozol“ (K 198) – V úvahu je třeba vzít i keltské paralely v gal. *kabros, rekonstruovaném na základě galo-román. **cabrosto-* „zimolez“ = něm. „Geissblatt“, fr. „chèvrefeuille“, tj. „kozí list“ (sr. Billy 1993, 38), a ostrovní kelt. **kaper-(ak-)* > stir. *caera*, gen. *caerach* „ovce“, velš. *caer-iwrch* „srnec“ (Delamarre 2001, 82). Zoonymum se objevuje i v jedné asijské ie. větvi, íránštině: khot. *kaura* „ovce“, kurd. *kaur*, awrami *kawrā* „jehně, ovce, beran“, pers. *kahra* „kůzle“ (Bailey 1979, 65; Mayrhofer 1973, 176).
- ***handu-** „ruka“ : **hinpan-* „dosáhnout“ (K 207) – Huld (1984, 120) spojil germánské tvary s alb. *thua*, pl. *thonj* „prst na ruce či na noze“ < **kēnT-*.
- ***hūdi-** „kůže“ (K 251–52) – Patří sem též toch. A *kāc* „kůže“ < **kūti-* (Hilmarsson 1985, 162–63).
- ***hūsa-** „dům“ (K 260) – Adams (2006b, 390–400; 2013, 198–99) srovnává s toch. B *k_usiye* „vesnice, obec“.
- ***klajja-** „hlína“ (K 291) – Příbuzné formy se objevují též mimo Evropu: írán. **grai-* > sogd. *γr'y*, mundži *γ(a)ray* „hlína“ aj. (ESIJ 3, 283–84); anat.: lýd. *klida-* „země, půda“ < *gliiā (Melchert 1994, 332).
- ***klawō-** „dráp“ (K 292) – Adams (1987, 1–3; 2013, 219) nachází paralelu v A *kolye*, B *kolyi* „pracovník s drápy“.
- ***lepjan-** „ret“ (K 331) – Příbuzné je též střpers. *lap*, pers. *leb* „ret“, kurd. *liw*, baluč. *lap*, wakhi & sanglič. *law* id. (Horn 1893, 212, #953). Jestliže význam het. *lapruwa-* byl „kozí pysk“ (tak L. Bajun, p.c.), patří sem též (CHD 1989, 46: ‘part of goat’s body’).
- ***salta-** „sůl“ (K 425) – Watkins (1997, 34) identifikoval vlastní hetitské označení „solí“ v oronymu *ḪURSAG Saliwana/i* ‘hora Slaná skála’. Příbuzno je též alb. *gjōllë* „pastvina, kde je rozsypaná sůl pro ovce“, *ngjelmët* „slaný, solený, slanovodní“ < **en-salm^o* (Orel 1998, 137, 298; NIL 586).
- ***skaiwarō-** „straka“ (K 438) – Sr. psl. **sko[r]ovornъ* „skřivan“. Rekonstrukce **skoro-vornъ(kъ)* se zdá nejlépe vystihovat hypotetickou praformu, z níž se nejsnáze dají vysvětlit historicky doložené tvary: bulh. *skovrán* & *skolovránec* „kos“, *skovránec* „špaček“, mak. *skolovranec* „špaček“, sln. *škrjanek* „skřivan“, slk. *škovran* id., č. *skřivan* id., hluž. *škowronc*, dluž. *škobronk*, arch. též *šchkowrionk* id., pol. *skowronek*, kaš. *skoewronk*, pomsln. *skovárnek*, ukr. *škávoronok*, rus. *skovónok*, vedle *ščevrónok* etc. „skřivan / Alauda“ (Vasmer III, 644; Schuster-Šewc 1985–1988, 1446–1447). Slovanské ornithonymum je pravděpodobně složenina, kde první složka odpovídá stsl. *skorъ* „rychlý“; střhn. *scher(e)n* „spěchat“; bret. *skara* „běžet“; ř. *σκαίρω* „skáču; tančím“ (Pokorny 1959: 934; LIV 556). Zdá se, že jak v germánské, tak ve slovanské větvi proběhla disimilace **r...r* > *ø...r*, ačkoliv stopy dvou likvid ještě zachovává bulharština a makedonština (Blažek 2003, 13; 2011, 61 s dalšími detaily).
- ***smipu-** „kovář“ (K 460) – Knobloch (1956, 67; Kratylós 4, 1959, 41) nalezl slibnou paralelu v het. *summittant-* c. „sekyra“ s anaptyckým *-u-*. V prajazykové projekci slova *summittant-* se více méně shodují Oettinger (1976, 95, 101: **sm(e)it(o)nt-*), Kimball (1999, 196, 199, 432: **smítént-*) a Rieken (2002, 408: **smej-t-*). Souhrnný komentář viz Tischler 2006, 1162–64.

- ***sparwa-** „vrabec“ (K 466) – Příbuzné je též toč. A *špār* ± „vrabec“, B *šparā-yäkre* „vrabčí jestřáb“? < **spēr(u)ā* (A 730; o zjednodušení **-ru-* > toč. *-r-* viz Anreiter 1987, 10–18). Složka *-yäkre* s předpokládaným významem „jestřáb“ může odrážet praformu **ueKro-* a lze ji tedy spojit se ssev. *vákr* „druh sokola, jestřáb“ (Vries 1962, 640), odvoditelné z pgerm. **wēk-* či **wōk-*. Může jít o vřdđhi-stupeň od germánského slovesa **wakan-* „bdít“, sr. adj. **wakra-* „ostražitý, bdělý“ (K 568).
- ***star(r)a(n)-** „špaček“ (K 475) – Český ekvivalent je správně *strnad*. Patřit by sem mělo i prus. *stamite* ‚mewe‘ (E 760) = *starnitē „racek“ (PKP 329), khot. *stārya-* „špaček“ (Bailey 1979, 433).
- ***tangra-** „ostrý“ (K 509) – Sr. het. *tangarant-* „lačný, nemající co jíst“ (Eichner srovnal het. slovo s ním. *tanger* „ostrý, kousavý, hladový“ – viz Tischler 1991, 107).
- ***peuba-** „zloděj“ (K 539) – Příbuzné může být toč. B *cowai tark-* „oloupit, okrást“ (A 277: **teup-eH_a-H₁en-*).
- ***peura-** „býk“ – V úvahu je třeba vzít i pravděpodobně íránské příbuzné v khot. *ttura* „koza“, oset. *digoron žābo-dur*, iron *žābī-dyr* „kozorožec kavkazský / Capra caucasica“ (Abaev I, 390–91; Bailey 1979, 132). Semantický posun „býk“ → „kozorožec“ má analogii např. ve střir. *oss* „jelen“ < ie. **ukso(n)-* „býk“, *oissén* „kolouch“ (sr. Schneider, NIL 369, pozn. 5).
- ***pinkila-** „pšenice špalda“ (K 543) – Patrně téhož původu je toč. B pl. *tsānkana* „horský nahosemenný ječmen“ (Ching 2008): *tsānk-* „zvedat (se), vstát, postavit se, vzniknout“, ale také „stáhnout (z kůže)“ (A 802–03).
- ***ūra-** „(železonošný) písek“ (K 561) – Lze spojit s toč. A *wāryāñc*, B *warāñce* „písek“ < **wār-* (A 628) < **uHr-* (sr. toč. A *kāc* „kůže“ < **kūti-*; viz Hilmarsson 1985, 162–63).
- ***wagna-** „vůz“ – Obdobně je utvořeno toč. A *wkām*, pl. *wāknant*, B *yakne* „způsob, zvyk, obyčej“ < **ueg^hno-* (A 518).
- ***weban-** „tkát, plést“ (K 576) – Příbuzné je též het. *wep-* id. (Kloekhorst 2008, 1001–02).
- ***wegan-** „pohybovat se, vést, vézt“ (K 577) – Příbuzné je též hluv. *wa/i-za-* „vézt, jet“ (Melchert 1993, 269).
- ***wehti-** „váha“ (K 578) – Sr. toč. B *wākte* „(míra odměřující) potraviny“ (A 636) < **uōKto-*.
- ***wintru-** „zima; rok“ (K 588) – Pokud je odvoditelné z předgerm. **wendru-*, pak může být příbuzno het. *want-(ae-)*, *wantiye/a-* „žhnout, svítit“, partic. *wantiyant-*, fient. *wantes-* „stát se horkým“, nom. actionis *wantemma-* „žhnoucí (o slunci), blesk“, redupl. (u)*wantiwant-* „blesk“, (Kloekhorst 2008, 953–54). Sémantický rozdíl lze vysvětlit dvěma způsoby a) „zima“ = „[čas] zářícího sněhu“, sr. velš. *eiry*, *eira* m. „sníh“, střirkorn. *irch* gl. ‘nix’, korn. *ergh*, bret. *erc’h* „sníh“ < kelt. **argio-*, s dalším příbuzenstvím v ř. ἀργός „jasný, bílý“ aj. (Vendryes, LEIA 1959, A-88); b) „zima“ je čas, kdy mráz pálí, jak dokumentují příklady z ugrofinských jazyků, kde tato souvislost je zřejmá: fin. *pala-* „pálit“, *palele-* „pocítovat mráz, mrznout“; ssám. *buolle-* „pálit, být na ohni“, *buoláš* „mráz“; mord. *palo-* „(vy)pálit“, ale také „(z)mrznout“, mansi *pāl-* „zmrznout“; maďarsky *fagy* „mráz; (z)mrznout“ (UEW 352).
- ***wurda-** „slovo“ (K 600) – Kroonen zde rekonstruuje ie. *(H₂)*urd^ho-* s počáteční laryngálou podle het. *ħuwartai*: *ħurtanzi* „klít, nadávat“. Z hlediska sémantiky je lépe podložena idea

složeniny *uer[H₁]- & **d^h*[H₁]-o- (Hackstein 2002, 14; Vine 2006, 504; sr. už Lehmann 1942, 127; detaily viz Irslinger, *NIL* 729-30), v níž je první složka rekonstruována na základě het. *weriye/a-* „křičet; volat, jmenovat, vyzývat“, pal. *wērti* „mluví“; ř. εἶρω „říkám“, ἐρέω „řeknu“; rus. *vru* : *vrat* „lhát, vymýšlet si, žvanit“ (Kümmel, *LIV* 689-90: **uer*H₁-; plus nuristání **uari-* „slovo, řeč“), a druhá má představovat pasivní přičestí od kořene **d^he*H₁- „klást, umístit, položit“. Celá složenina by pak znamenala „to, co je předkládáno k promluvě“ = „slovo“.

***wurkjan-** „pracovat, uskutečnit“, **werka-* „práce, čin“ (K 600, 580) – Příbuzné je toch. B *war-ksäl* „moc, síla, energie“ (A 629).

Zkratky: alb. albánský, arab. arabský, arm. arménský, att. attický, avest. avestský, balt. baltický, bret. bretonský, bulh. bulharský, dák. dácký, dard. dardský, dluž. dolnolužický, fin. finský, fr. francouzský, gal. galský, hebr. hebrejský, het. hetitský, hluv. hieroglyficko-luvijský, hluž. hornolužický, ie. indoevropský, ir. irský, írán. íránský, j- jiho-, kaš. kašubský, kelt. keltský, khot. khotano-sacký, kib. keltiberský, klas. klasický, kluv. klínopisný luvijský, korn. kornský, kopt. koptský, kurd. kurdský, lat. latinský, lit. litevský, lot. lotyšský, mak. makedonský (slovanský), mkd. makedonský (antický), ml- mlado-, mord. mordvinský, myk. mykénský, NL nomen loci, oset. osetinský, p- pra-, pal. palajský, pers. perský, pol. polský, pomsln. pomořansko-slovinský, prus. pruský, rus. ruský, ř. řecký, s- severo-, sám. sámský, sch. srbochorvatský, skt. sanskrť, sl. slovanský, slk. slovenský, sln. slovinský, sogd. sogdijský, st-staro-, stř. středo-, thr. thrácký, toch. tocharský, ukr. ukrajinský, véd. védský, velš. velšský.

LITERATURA

- A = ADAMS, D. Q. 2013. *A Dictionary of Tocharian B. Revised and Greatly Enlarged*. Amsterdam-New York: Rodopi.
- ABAEV, V. I. 1958-95. *Istoriko-étimologičeskij slovař osetinskogo jazyka*, I-V. (Moskva-)Leningrad: Nauka.
- ADAMS, D. Q. 1985. The Indo-European Word for ‘apple’ again. *Indogermanische Forschungen* 90, 79-82.
- ADAMS, D. Q. 1987. Marginalia to the Tocharian Lexicon. *Tocharian and Indo-European Study* 1, 1-9.
- ADAMS, D. Q. 1999. *A Dictionary of Tocharian B*. Amsterdam-Atlanta: Rodopi.
- ADAMS, D. Q. 2006b. Etymological connections of the Tocharian word for ‘Village’ and the Germanic Word for ‘House’. With Notes on Tocharian B *koškiye* ‘hut’, and *koško* ‘± reproach’. *Journal of Indo-European Studies* 34, 390-400.
- ADAMS, D. Q. 2011. Three additions to the Tocharian B aviary. *Tocharian and Indo-European Study* 12, 33-43.
- ANREITER, P. 1987. Zum phonologischen Prozeß *u → tochar. Ø /#_{*r, *l}. *Tocharian and Indo-European Studies* 1, 10-18.

- ANTONSEN, E. H. 2002. *Runes and Germanic linguistics*. Berlin – New York: Mouton de Gruyter.
- AURA JORRO, F. 1985–93. *Diccionario micénico*, I-II. Madrid: Consejo superior de investigaciones científicas.
- BAILEY, H. 1979. *Dictionary of Khotan Saka*. Cambridge: University Press.
- BEEKES, R. S. P. 2000. Roots with a nasal infix in Pokorný. In: *Language contact: substratum, superstratum, adstratum in Germanic*, ed. by Dirk Boutkan & Arend Quak. Amsterdam-Atlanta: Rodopi, 3–24.
- BILLY, PIERRE-HENRI. 1993. *Thesaurus Linguae Gallicae*. Hildesheim-Zürich-New York.
- BLAŽEK, V. 2000. Baltic *[ ]lākija- m. / *[ ]lākijā f. „bear“. *Linguistica Baltica* 8, 49–56.
- BLAŽEK, V. 2002a. The ‘beech’-argument – State-of-the-Art. *Historische Sprachforschung* 115, 190–217.
- BLAŽEK, V. 2002b. A Baltic key to the etymology of Germanic *aikō „oak“. *Baltistica* 37/1, 23–24.
- BLAŽEK, V. 2003. Slavic-Tocharian Isoglosses IV. *Tocharian and Indo-European Studies* 10, 11–13.
- BLAŽEK, V. 2004. Indo-European „apple(s)“. In: *Die Indogermanistik und ihre Anrainer. Dritte Tagung der Vergleichenden Sprachwissenschaftler der Neuen Länder Stattgehabt an der Ernst-Moritz-Arndt-Universität zu Greifswald in Pommern am 19. und 20. Mai 2000*, ed. Thorwald Poschenrieder. Innsbruck: IBS 114, 11–30.
- BLAŽEK, VÁCLAV. 2011. *Tocharian Studies*, ed. by Michal Schwarz. Brno: Masaryk University.
- BOUTKAN, D. 1998. On the form of North European substratum words in Germanic. *Historische Sprachforschung* 111, 102–133.
- CHD *The Hittite Dictionary* (L-N, P, S), ed. by H. G. GÜTTERBOCK & H. A. HOFFNER. Chicago: Oriental Institute of the University of Chicago 1989f.
- CHING CHAO-JUNG. 2008. On the names of cereals in Tocharian B. Paper presented at the *International Conference for the Centenary of Tocharian Studies* (Moscow, August 2008).
- DE BERNARDO STEMPEL, P. 2007. Clb. *auzu* ‘hausio’, *auzeti* ‘haurit’, *auzanto* ‘hauriant’: water in the Botorrita bronzes and other inscriptions (K.O.8, 1.1, 1.3, 2.1, 5.1). *Palaeohispanica* 7, 55–69.
- DELAMARRE, X. 2001. *Dictionnaire de la langue gauloise*. Paris: Errance.
- DEMIRAJ, B. 1997. *Albanische Etymologien (Untersuchungen zum albanischen Erbwortschatz)*. Amsterdam-Atlanta: Rodopi.
- DRS = *Dictionnaire des racines sémitiques*, by DAVID COHEN et alii. Paris-La Haye: Mouton 1970.
- DŽAUKJAN, G. B. 1967. *Očerki po istorii dopis'mennogo perioda armjanskogo jazyka*. Erevan: Izdatel'stvo Akademii nauk Armjanskoj SSR.
- ESIJ = *Étimologičeskij slovař iranskix jazykov*, Tom 1–3, red. V. S. RASTORGUEVA & D. I. ĖDELMAN. Moskva: Vostočnaja literatura 2000–2007; Tom 4, red. DŽOJ I. ĖDELMAN. Moskva: Vostočnaja literatura 2011.
- ESSJ = *Étimologičeskij slovař slavjanskix jazykov*, red. OLEG N. TRUBAČEV et alii. Moskva: Nauka 1974f.
- FALK, H. & TORP, A. 1909. *Wortschatz der Germanischen Spracheinheit*. Göttingen: Vandhoeck & Ruprecht.
- FALK, KNUT-OLAF. 1966. Slavjanskoe nazvanie duba. *Scando-Slavica* 4, 265–285.
- FEIST, S. 1914. *Indogermanen und Germanen. Ein Beitrag zur europäischen Urgeschichtsforschung*. Halle: Niemeyer.

- FRIEDRICH, P. 1970. *Proto-Indo-European Trees. The Arboreal System of a Prehistoric People*. Chicago - London: University of Chicago Press.
- GAMKRELIDZE, T. V. & IVANOV, V. V. 1984. *Indoeuropejskij jazyk i indoevropejcy*. Tbilisi: Izdatelstvo Tbilisskogo univerziteta.
- GEORGIEV, V. 1977. *Trakite i texnijat ezik*. Izd. na Bălgarskata akademija na naukite.
- HACKSTEIN, O. 2002. Uridg. *CH.CC > *C.CC. *Historische Sprachforschung* 115, 1-22.
- HAMP, E. P. 1973. Review of Friedrich 1970. *American Anthropologist* 75, 1093-96.
- HAMP, E. P. 1979. The North European word foe 'apple'. *Zeitschrift für celtische Philologie* 37, 158-166.
- HENNING, W. B. 1963. The Kurdish elm. *Asia Major* 10, 68-72.
- HILMARSSON, J. 1985. Toch. A kác, Lat. cutis, OIcel. húð < I.-E. *kuHtís „skin“. *Zeitschrift für vergleichende Sprachforschung* 95, 162-163.
- HORN, P. 1893. *Grundriss der neupersischen Etymologie*. Strassburg: Trübner.
- HULD, M. E. 1984. *Basic Albanian Etymologies*. Columbus: Slavica Publishers.
- HULD, M. E. 2005. Albanian akull and Indo-European ‚water‘. *Journal of Indo-European Studies* 33, 53-62.
- K = Kroonen, Guus. 2013. *Etymological Dictionary of Proto-Germanic*. Leiden-Boston: Brill.
- KIMBALL, SARA E. 1999. *Hittite Historical Phonology*. Innsbruck: IBS 95.
- KLUGE, F. 1884. Die germanische Consonantendehnung. *Beiträge der deutschen Sprache und Literatur* 9, 149-186.
- KLIMOV, G. A. & Xalilov, M. Š. 2003. *Slovar' kavkazskix jazykov*. Moskva: Vostočnaja literatura.
- KROONEN, G. 2010a. Faroese ta and its Relevance to the Germanic Auslautsgesetze. *Amsterdam Beiträge zur älteren Germanistik* 66/1, 21-28.
- KROONEN, G. 2010b. Proto-Germanic *krēþja- and Proto-Slavic *krěpъ 'strong'. *Journal of Indo-European Studies* 38/3-4, 402-408.
- KROONEN, G. 2010c. False exceptions to Winter's law: on the effects of Kluge's law on the Proto-Germanic consonantism. In: *Accent matters: papers on Balto-Slavic accentology*, ed. by T. Pronk & R. Derksen. Amsterdam-New York: Rodopi.
- KROONEN, G. 2010d. On Gothic iup and the Germanic directionals. *NOWELE* 58-59, 367-380.
- KROONEN, G. 2011a. The proto-Germanic n-stems : a study in diachronic morphophonology. Amsterdam-New York: Rodopi.
- KROONEN, G. 2011b. Neuniederländisch zeug ‚Sau‘ und spugen ‚speien‘: zwei Beispiele der westgermanischen Velarisierung? *Amsterdam Beiträge zur älteren Germanistik* 67, 149-161.
- KROONEN, G. 2012. Reflections on the o/zero-ablaut in the Germanic iterative verbs. In: *The Indo-European verb. Proceedings of the Conference of the Society for Indo-European Studies* (Los Angeles, Sept 2010), ed. by Craig Melchert. Wiesbaden: Reichert, 191-200.
- KROONEN, G. - LUBOTSKY, A. 2009. Proto-Indo-European *tsel- 'to sneak' and Germanic *stelan- 'to steal, approach stealthily'. *Studia Etymologica Cracoviensia* 14, 237-241.
- KUIPER, F. B. J. 1995. Gothic bagms and Old Icelandic ylgr. *NOWELE* 25, 63-88.
- KYLSTRA, A. D. & HAHMO, S.-L. & HOFSTRA, T. & NIKKILÄ, O. 1991-1997-2012. *Lexikon der älteren germanischen Lehnwörter in den ostseefinnischen Sprachen*, I-III. Amsterdam-Atlanta: Rodopi.

- LA PIANA, M. 1939. *Studi linguistici albanesi, I: Prolegomeni allo studio della linguistica albanese*. Palermo: S. Pezzino.
- LEHMANN, W. P. 1942. The Indo-European *dh*-determinative in Germanic. *Language* 18, 125-132.
- LEIA = VENDRYES, J. 1959. *Lexique étymologique de l'irlandais ancien (A)*. Dublin: Institute for Advanced Studies - Paris: Centre National de la Recherche Scientifique.
- LES LAU, W. 1987. *Comparative Dictionary of Ge'ez (Classical Ethiopic)*. Wiesbaden: Harrassowitz.
- LIV = *Lexikon der indogermanischen Verben*₂, eds. by HELMUT RIX WITH M. KÜMMEL, T. ZEHNDER, R. LIPP, B. SCHIRMER. Wiesbaden.
- LOOIJENGA, T. 2003. *Texts and Contexts of the Oldest Runic Inscriptions*. Leiden: Brill.
- MAYRHOFER, M. 1973. *Onomastica Persepolitana. Altiranisches Namengut der Persepolis-Täfel*. Wien: Sitzungsberichte der Akademie der Wissenschaften, Phil.-hist. Klasse 286.
- MELCHERT, H. C. 1993. *Cuneiform Luwian Lexicon*. Chapel Hill.
- MELCHERT, H. C. 1994. *Anatolian Historical Phonology*. Amsterdam-Atlanta: Rodopi.
- NEDOMA, R. 2004. *Personennamen in südgermanischen Runeninschriften*. Heidelberg: Winter.
- NERI, S. 2013. Zum indogermanischen Wort für ‚Hand‘. In: *Multi Nominis Grammaticus. Studies in Classical and Indo-European linguistics in honor of Alan J. Nussbaum on the occasion of his sixty-fifth birthday*, ed. by Adam I. Cooper, Jeremy Rau & Michael Weiss. Ann Arbor-New York: Beech Stave Press, 185-213.
- NEVP = *A New Etymological Vocabulary of Pashto*, by G. MORGENSTIERNE, compiled and edited by J. ELFENBEIN, D. N. MACKENZIE & NICHOLAS SIMS-WILLIAMS. Wiesbaden: Reichert 2003.
- NIL = *Nomina im Indogermanischen Lexikon*, by DAGMAR S. WODTKO, BRITTA IRLINGER & CAROLIN SCHNEIDER. Heidelberg: Winter.
- OETTINGER, N. 1976. Indogermanisch **s(h)neur/n-* ‚Sehne‘ und **(s)men-* ‚gering sein‘ im Hethitischen. *Münchener Studien zur Sprachwissenschaft* 35, 93-103.
- OREL, V. 1998. *Albanian Etymological Dictionary*. Köln: Brill.
- OREL, V. 2003. *A Handbook of Germanic Etymology*. Leiden-Boston: Brill.
- PAXALINA, T. N. 1983. *Issledovanija po sravnitel'no-istoričeskoj fonetike pamirskix jazykov*. Moskva: Nauka.
- PKP = MAŽIULIS, V. 1981. *Prūsų kalbos paminklai, II*. Vilnius: Mokslas.
- POETTO, M. 1973. Sul alcuni termini botanici etei. *Rendiconti dell' Istituto Lombardo* 107, 25-32.
- PUHVEL, J. 1988. ‚Shoulder‘ and ‚corner‘ in Hittite. In: *A Linguistic Happening in Memory of Ben Schwartz. Studies in Anatolian, Italic, and other Indo-European Languages*, ed. Yoël L. Aramman. Louvain-la-Neuve, 255-258.
- PUHVEL, J. 1991. *Hittite Etymological Dictionary, Vol. 3: Words beginning with H*. Berlin-New York: Mouton de Gruyter.
- RASTORGUEVA, V. S. - ÉDELMAN, D. I. 1982. Prikaspijskie jazyki: giljanskij, mazanderanskij (s dialektami šamerzadi i velatru). In: *Osnovy iranskogo jazykoznanija. Novoiranskije jazyki: zapadnaja grupa, prikaspijskie jazyki*, ed. Vera S. Rastorgueva. Moskva: Nauka, 447-554.
- RIEKEN, E. 2002. Ein Lautgesetz und der Obliquusstamm des urindogermanischen Perso-

- nalpronomens der 1. und 2. Person Plural. In: *Novalis Indogermanica. Festschrift für Günter Neumann zum 80. Geburtstag*, ed. by M. Fritz & S. Zeilfeder. Graz: Leykam, 407–416.
- SADNIK, L. – AITZETMÜLLER, R. 1963–73. *Vergleichendes Wörterbuch der slavischen Sprachen*, I. Wiesbaden: Harrassowitz.
- SCHRIJVER, P. 1997. Animal, vegetable and mineral: some Western European substratum words. In: *Sound law and analogy. Papers in honor of Robert S. P. Beekes on occasion of his 60th birthday*, ed. by Alexander Lubotsky. Amsterdam-Atlanta: Rodopi, 293–316.
- SCHRIJVER, P. 2001. Lost languages in Northern Europe. In: *Early contacts between Uralic and Indo-European: Linguistic and Archaeological Considerations*, ed. by Christian Carpelan, Asko Parpola & Petteri Koskikallio. Helsinki: Mémoires de la Société Finno-Ougrienne 242, 417–425.
- TISCHLER, J. 1991. *Hethitisches etymologisches Glossar*, Teil III, Lief. 8 (T, D / 1). Innsbruck: Innsbrucker Beiträge zur Sprachwissenschaft 20.
- TISCHLER, J. 2006. *Hethitisches etymologisches Glossar*, Teil II/2, Lief. 14 (S / 2). Innsbruck: Innsbrucker Beiträge zur Sprachwissenschaft 20.
- UEW = *Uralisches etymologisches Wörterbuch*, ed. Károly Rédei. Budapest: Kiadó.
- VASMER, M. 1950–56. *Russisches etymologisches Wörterbuch*. Heidelberg: Winter; quoted after the Russian translation of O. N. Trubačev: *Ėtimologičeskij slovar' slavjanskix jazykov*, I–IV. Moskva: Progress 1986–87.
- VINE, B. 2006. Autour de sud-picénien *qolofitúr* : étymologie et poétique. In: *La langue poétique indo-européenne. Actes du Colloque de travail de la Société des Études Indo-Européennes* (Paris, 22–24 octobre 2003), ed. by Georges-Jean Pinault & Daniel Petit. Paris-Leuven: Peeters, 499–515.
- VYCIHL, W. 1983. *Dictionnaire étymologique de la langue copte*. Leuven: Peeters.
- WATKINS, C. 1997. Luvo-Hittite :*lapan(a)*-. In: *Studies in Honor of Jaan Puhvel*, Part I, ed. D. Disterheft et al. Washington D. C., 29–35.
- WITCZAK, K. T. 1995. 'Prothetic vowels' in Hittite and other Anatolian languages, in: Wojciech Smoczyński (ed.), *Analecta Indoeuropaea Cracoviensia Ioannis Safarewicz Memoriae Dedicata*. Cracoviae: Universita, 495–502.
- ZALIZNJAK, A. A. 1963–1965. Materialy dlja izučenija morfoložičeskoj struktury drevneger-manskix suščestvitel'nyx, I–II. *Ėtimologija* 1963, 124–160; 1964, 160–221.

Tato studie byla připravena díky grantu České grantové agentury č. P406/12/0655.

Václav Blažek

Filozofická fakulta Masarykovy university

blazek@phil.muni.cz